

Stationen som återupprättades Örebro Södra

Södra Station i Örebro sommaren 1999 Foto Bengt-Åke Rudström

Ett stationshus som tvingats bli pizzeria...inget ont om pizza, men det måste väl vara det värsta som kan hända ett ärevärdigt stationshus. Örebro Södra eller som man säger i Örebro, Södra Station utsattes under några år för den nesan. Men nu har stationshuset åter blivit vad det en gång var, ett stationshus. Ett hus till för resanden. med gamla anor har ånyo fått skyltar som informerar om att detta är ett stationshus med väntsal och biljettförsäljning.

Redan innan stationen byggdes 1897 fanns här en hållplats, men när järnvägen till Svartå, Svartåbanan kallad, fick sin ena ändpunkt i Örebro byggdes stationshus och bangård. Stationen blev fullvärdig station med egen föreståndare. 1901 öppnades linjen Örebro - Pålsboda som senare kom att bli en del av NÖJ och smalspåret drogs in till stationen. Örebro Södra kom att bli NÖJ:s norra ändpunkt, med godsmagasin, omlastningshus, vändskiva och tvåports lokstall. Ånglok med tillhörande personal var ej stationerade här utan endast i Pålsboda och Finspång. Under flera år hade NÖJ också en lokomotor stationerad här. Den användes bl.a. för växling på Örebro Skebäck

Järnväg, ÖskBJ. Denna bana kallades också Pappersbruksbanan eftersom den gick ner till Örebro Pappersbruk. Banan byggdes som en koncessionerad järnväg och öppnades 1904 och var under en tid treskenig, normal och smalspår, 891 mm. NÖJ transporterade under en tid kol från Norrköping till Örebro Gasverk som låg i anslutning till järnvägen.

Örebro Södra var alltså som mest station på fyra olika järnvägar, Örebro - Hallsberg, Svartåbanan, Örebro - Finspång samt Örebro Södra - Skebäck. Stationen ligger ca: 1 km söder om Örebro Central, därav namnet. Smalspårskeden inskränktes till s.k. rälsbussformat 1957 och försvann helt när området söder om stationshuset byggdes om till en trafikled 1966 - 1967.

Ursprungligen byggdes ett stationshus med två våningar, men 1942 byggdes huset om, övervåningen revs och huset fick endast en våning. Från att ha varit ett fint trähus med snickarglädje blev det ett reveterat, modernt och ändamålsenligt hus. Under tiden 1924 - 1950 användes inte stationshuset av smalspåret, NÖJ och TÖJ. Detta på grund av en konflikt med SJ. Smalspårets stationslokaler låg i det något söder

Örebro. Södra stationen.

Det ursprungliga stationshuset vid Örebro Södra. Vykort från omkring 1930.

om stationshuset belägna godsmagasinet. Se bilden nedan.

I samband med Mälardalsbanans öppnande gjordes en större upprustning av stationen och stationshuset togs åter i bruk som stationshus. Enligt uppgift kommer stationen att byggas om ytterligare nu när Örebro Centralstation har återinvigts efter en stor ombyggnad till resecentrum. Perronger och stationsområde skall

fräschas upp och göras mer tillgängligt. Planskild korsning för gående och cyklister skall byggas söder om stationen. "Det tredje spåret" som påbörjats mellan Örebro Södra och Örebro Central och som nu slutar norr om Örebro S skall byggas vidare söder ut.

Text: B-Å Rudström Bilder från Östergötlands Järnvägsmuseum Linköping

Örebro Södra på 1940-talet med NÖJ:s godsmagasin och omlastningsskjull. Till vänster i bakgrunden Oscarias fabriksbyggnad. Normalspårsbangården ligger till höger.